

жуть мати рахунків у банку. В той час як при здійсненні внутрішньогрупових розрахунків дочірні підприємства мають статус юридичної особи, можуть укладати договори і надавати послуги як материнській компанії, так і іншим підприємствам, мають рахунки в банку та складають баланс та інші форми фін зві.

Виходячи із зазначеного, можна стверджувати, що в цілому в межах об'єднання (групи) підприємств можуть здійснюватись такі операції: внутрішньогрупові операції на рівні групи підприємств, які здійснюють вплив на консолідовану фінансову звітність та внутрішньогосподарські операції на рівні окремого підприємства, які здійснюють вплив на фінансову звітність.

Список використаних інформаційних джерел

1. Національне Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 628 зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс] / Україна. Міністерство Фінансів України. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>. – Назва з екрана.
2. Семчук І. В. Внутрішньогрупові операції та їх вплив на формування звітності / І. В. Семчук // Економіка: проблеми теорії та практики: Збірник наукових праць. – Випуск 260: В 6 т. – Т. І. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2010. – 308 с. – С. 274–284.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА

А. О. Войтенко

Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут, 071 Облік і оподаткування, ОП (м)-21, магістр

І. В. Троц

Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут, декан факультету економіки та підприємництва, к. е. н., науковий керівник

В сучасних умовах фінансової кризи гостро постає потреба в удосконаленні методики визнання, розподілу, документування, відображення в системі бухгалтерського обліку і оцінки поточних зобов'язань, а також їх аналізу та аудиту.

Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», зобов'язання – це заборгованість підприємств, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди [1]. Для правильного ведення бухгалтерського обліку зобов'язань важливим є визначення моменту їх виникнення. Зобов'язання реєструються в обліку бухгалтерським записом тільки тоді, коли у зв'язку з ним виникає заборгованість.

Порядок формування та відображення в звітності інформації про зобов'язання визначає П (С) БО 11 «Зобов'язання» [2].

Для визнання зобов'язань повинні бути дотримані дві умови відповідно до П(С)БО 11: оцінка їх може бути достовірно визначена; існує ймовірність зменшення економічних вигод внаслідок їх погашення.

В П(С)БО 11 «Зобов'язання» відсутнє визначення критеріїв визнання того чи іншого виду зобов'язань. Зобов'язання виникають на балансі підприємства та відображаються у фінансовій звітності в наступних випадках: при визнанні активу, придбаного в борг; при створенні забезпечення за рахунок витрат (резерв на оплату відпусток та інші забезпечення) звітного періоду, що супроводжується збільшенням витрат та збільшенням зобов'язань; при зменшенні забезпечення та збільшенні зобов'язання.

Відповідно до П(С)БО 11 для відображення в бухгалтерському обліку зобов'язань їх класифікують як довгострокові (банківські кредити), поточні, забезпечення (кредиторська заборгованість), не передбачені зобов'язання (пеня за несвоєчасну поставку чи розрахунок за товари, роботи, послуги), доходи майбутніх періодів (авансові орендні платежі) (рис. 1).

Зобов'язання виникають через існуючі борги підприємства щодо передачі певних активів чи надання послуг іншому підприємству в майбутньому. Визначення теперішньої вартості залежить від умов та виду зобов'язання. Поточні зобов'язання відображаються в балансі за сумою погашення. Непередбачені зобов'язання відображаються на позабалансових рахунках підприємства за обліковою оцінкою.

Проблема аудиту поточних зобов'язань набуває актуальності у зв'язку з фінансовою кризою та зростаючою проблемою неплатежів. Аудит поточних зобов'язань є вкрай важливим оскільки поточні зобов'язання суттєво впливають на ліквідність та

інші показники фінансового стану підприємства і водночас операції з ними можуть мати багато помилок, порушень і шахрайства.

Аудит поточних зобов'язань передбачає перевірку дотримання правильності відображення в обліку методологічних засад формування інформації про поточну заборгованість підприємства перед іншими підприємствами й організаціями, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності.

Джерелами інформації для аудиту поточних зобов'язань виступають: наказ про облікову політику; первинні документи; облікові реєстри, що використовуються для відображення поточних зобов'язань; акти і довідки попередніх аудиторських перевірок та звітність.

Рисунок 1 – Класифікація зобов'язань відповідно до П(С)БО 11 [сформовано на основі [2]]

Правильна та точна оцінка поточних зобов'язань проводиться на основі опрацювання договорів і документів, у яких підтверджується її зміна. Відповідно до П(С)БО 11 «Зобов'язання» поточні зобов'язання на дату балансу оцінюються за вартістю погашення [1]. У цьому випадку аудитору потрібно повторити процедуру класифікації зобов'язань для визначення правильності бухгалтерської оцінки [2, с. 443].

Таким чином, за результатами дослідження можемо зробити висновок, що раціональна організація обліку зобов'язань сприяє зміцненню договірної і розрахункової дисципліни, прискоренню оборотності коштів, поліпшенню фінансового стану підприємства, а правильно розроблена стратегія управління зобов'язаннями сприяє формуванню репутації надійної і відповідальної фірми.

Список використаних інформаційних джерел

1. Загальні вимоги до фінансової звітності [Електронний ресурс]: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. – Назва з екрана.
2. Зобов'язання [Електронний ресурс]: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 31 січня 2000 р. № 20. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>. – Назва з екрана.
3. Стоянова-Коваль С. С. Аудит поточних зобов'язань / С. С. Стоянова-Коваль, В. О. Берднікова // Економіка та суспільство. – 2016. – Вип. 5. – С. 441–445.